SUPPLEMENTARY EXAMINATION AUGUST- 2023

SCHEME OF VALUATION SUB: SANSKRIT (09)

PART-A

I.अधोनिर्दिष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणिकोष्ठकात् उद्धृत्य लिखत । **5 X 1 = 5**

1. नद्यः ।
2. साधवः ।
3. सकलो जनः ।
4. दीर्घापाङ्गः ।
5. अरण्यमार्जालः ।

II.मञ्जूषातः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत । **5 X 1 = 5**

6. अङ्गुलीयकशून्या मे <u>अङ्गुलिः</u>।
7. कठिणहृदयस्य राणाप्रतापस्य <u>मनः</u>अद्रवत्।
8. मे हृदयात् किल्बिषमेकं <u>निर्मूलितवती</u> ।
9. <u>अपेहि</u> मम दृष्टिपथात् ।
10. <u>सिंहवच्च</u> पराक्रमेत्।

III.संयोजयत। **5X 1= 5**

11.

क	ख
i) जाह्नवी	गङ्गा
ii) शार्ङ्गरवः	कण्वशिष्यः
iii) सिसीदिया	राणाहमीरः
iv) ललाटे	कुङ्कमम्
v) विद्या	गुप्तधनम्

IV. एकवाक्येन संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत । **5 X 1 = 5**

12. श्वेतकेतोः तनयः पुण्डरीकः ।
13. सुन्दरस्य पिता गोविन्दः ।
14. कर्णस्य रक्षाकवचं गुरोः अनुग्रहः ।
15. अर्थान् बकवत् चिन्तयेत् ।
16. ध्वन्यालोकः कन्नडभाषया डा.के.कृष्णमूर्तिमहोदयेन अनूदितः।

V.रेखाङ्कितानिपदानिआश्रित्यप्रश्ननिर्माणंकुरुत ।(चतुर्णाम्) **4X 1= 4**

17. परदुःखेन <u>के</u> अत्यन्तदुःखिनः भवन्ति?
18. मेवाड इति स्थलं <u>कुत्र</u> प्रसिद्धमासीत्?
19. <u>कया</u> सह स्नातुम् अभ्यागमम्?
20. शान्तिः <u>किं</u> न स्वीचकार?
21. <u>केन</u> कृतीनामध्ययनं सम्यक् कर्तव्यम्?

अथवा

क: कामवशगः शठः च आसीत्?

PART-B

VI.द्वित्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आंग्लभाषया वा उतरंलिखत । (पञ्चानाम्) 5X 2= 10

22. पुराणभारते उल्लिखितानि तीर्थक्षेत्राणि?

पुराणभारतम्ಪಾಠದಲ್ಲಿ ದ್ವೀಪಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೀಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರದ್ವೀಪ, ಕಶೇರುಮಾನ್ ದ್ವೀಪ, ತಾಮ್ರವರ್ಣ, ಗಭಸ್ತಿಮಾನ್, ನಾಗದ್ವೀಪ ಸೌಮ್ಯ , ಗಾಂಧರ್ವ ಮತ್ತು ವಾರುಣ ಎಂಬ ಒಂಭತ್ತು ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು.

23. विक्रमादित्यः राक्षसं किम् उपदिशति?

ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನು ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ" ನಿನ್ನ ಜೀವ ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಿಯವೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವರ ಪ್ರಾಣಗಳು ಇಷ್ಟ. ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನೀನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಬೇರೆಯವರ ಪ್ರಾಣವನ್ನೂ ರಕ್ಷಿಸು.ಇಂದಿನಿಂದ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಡು" ಎಂದು.

24. प्रव्राजकः निजान् अनुचरान् किम् उवाच?

ಸನ್ಯಾಸಿಯು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ "ನೀವು ಇಂದು ರಾತ್ರೆ ಗಂಗಾನದಿಗೆ ಹೋಗಿ. ಅಲ್ಲಿ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ದೀಪವುಳ್ಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಂದು ತೇಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತನ್ನಿ.ಅದರೊಳಗಿಂದ ಯಾವುದೇ ಶಬ್ದ ಬಂದರೂ ಅದನ್ನು ತೆರೆಯಬಾರದು "ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

25. पुण्डरीकस्य अनुरागं महाश्वेता कथं जानाति?

ಮಹಾಶ್ವೇತೆಯು ಪುಂಡರೀಕನನ್ನು ನಮಿಸುವಾಗ ಅವನಿಗೆ ರೋಮಾಂಚವಾಯಿತು.ಗಾಬರಿಗೊಂಡ ಅವನ ಕೈ ನಡುಗಿತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವಳು ಪುಂಡರೀಕನಿಗೆ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಅನುರಾಗ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಳು.

26. वज्राख्यःकीटःकिं करोति?

ಕರ್ಣನು ಮಲಗಿದ್ದಗುರು ಪರಶುರಾಮರತಲೆಯನ್ನುತನ್ನತೊಡೆಯಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಜ್ರಕೀಟವುಕರ್ಣನದಷ್ಟಪುಷ್ಟವಾದಎರಡೂ ತೊಡೆಗಳನ್ನು ತನ್ನಕೊಕ್ಕಿನಿಂದಕೊರೆದುರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಾಂಸವನ್ನುಕಿತ್ತುತಿನ್ನುತ್ತದೆ.

27. कोशः किमर्थं संरक्ष्यः?

ಧರ್ಮ ಸಂಪಾದನೆಗೆ,ನಮ್ಮ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ,ಸೇವಕರ ಪೋಷಣೆಗೆ ಹಾಗೂ ಆಪತ್ಕಾಲಕ್ಕೆಂದು ಕೋಶವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು.

28. बाल्ये शास्त्रिणां संस्कृताध्ययनम् ।

ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಸಂಸ್ಕೃತಾಧ್ಯಯನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ– ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತುಅದರಲ್ಲಿರಚಿತವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ನಮಗಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಆಸ್ತಿ. ಸಂಸ್ಕೃತಾಧ್ಯಯನದಕೊರತೆಉಂಟಾದರೆ ಶಿಶುವನ್ನು ತಾಯಿಯಎದೆಹಾಲಿನಿಂದದೂರಮಾಡಿದಂತೆ. ಭಾಷಾಸಾಹಿತ್ಯವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಂತೂ ಬಹುಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಓದಬೇಕಾದ್ದುಅತ್ಯಂತಅವಶ್ಯಕ. ಅದರಲ್ಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನಂತೂಓದಲೇಬೇಕುಎಂದುಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.

VII. पाठनाम उल्लिख्य कःकं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत। (चतुर्णाम्) 4X 2= 8

(ವಿ.ಸೂ:–ಪಾಠದ ಹೆಸರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ 1 ಅಂಕ,ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ 1 ಅಂಕ)

29. परेषामपि रक्ष जीवितम् इति पाठः । पलाशनगरवासिजनाः राक्षसंप्रतिअवदन् ।

30. शून्या मेऽङ्गुलिः इति पाठः । शारद्वतः राजानं प्रति अवदत् ।

31. महाराणाप्रतापः इति पाठः । भामशाहःअवदत् । राणाप्रतापं प्रति अवदत् ।

32. अनुरागोदयः इति पाठः । पुण्डरीकः कपिञ्जलं प्रति अवदत् ।

33. विधिविलसितम् इति पाठः । परशुरामः कर्णं प्रति अवदत् ।

34. कृष्णशास्त्रीमहोदयः इति पाठः । कृष्णशास्त्रीमहोदयः कृष्णराव् महोदयं/ छात्रं प्रति अवदत् ।

PART- C

VIII. पाठनाम उल्लिख्य श्लोकानाम् अनुवादं कन्नडभाषया आंग्लभाषया वा लिखत।(द्वयोरेव)2X3= 6

(ವಿ.ಸೂ:–ಪಾಠದ ಹೆಸರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ 1 ಅಂಕ,ತಾತ್ಪರ್ಯಕ್ಕೆ 2 ಅಂಕ)

35. अयं तु नवमः____॥

ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನುपुराणभारतम् ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
ನಾವು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ದ್ವೀಪವು ಆ ಒಂಬತ್ತು ದ್ವೀಪಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂಬತ್ತನೆಯದು. ಇದು ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ದಕ್ಷಿಣದಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಸಾವಿರ ಯೋಜನ ಉದ್ದವಿದೆ.

36. प्रातर्बुध्वा च

ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನುनिर्विमर्शाहिभीरवःಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
ಬೆಳಗ್ಗೆ ಊರಿನ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಸನ್ಯಾಸಿಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿದು ನಕ್ಕರು. ಆ ವ್ಯಾಪಾರಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯಗಂಡನನ್ನು ಪಡೆದ ಅವನ ಮಗಳೂ ಸಂತಸ ಪಟ್ಟರು.

37. धन्योऽस्मि____ ॥

ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನುविधिविलसितम् ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಪರಶುರಾಮನ ತಲೆಯನ್ನು ತನ್ನ ತೊಡೆಯಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಕರ್ಣನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ" ನಾನು ಗುರುಕುಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಗ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಗುರುಶುಶ್ರೂಷೆಗಿಂತ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಾದದ್ದು ನನಗೆ ಇಲ್ಲ" ಎಂದು.

38. धनहीनो न हीनश्च____

ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನುनीतिसारः ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
ಯಾರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲವೋ ಅವನು ಬಡವನಲ್ಲ. ಅವನು ಧನಿಕನೇ ಸರಿ. ಯಾರಬಳಿ ವಿದ್ಯೆ ಎಂಬ ರತ್ನವಿಲ್ಲವೋ ಅವನು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಬಡವ.

IX. दशवाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आंग्लभाषयावा उत्तरं लिखत ।(पञ्चानाम्)5X 5= 25

39. पुराणेषुभारतंकथंवर्णितम्?

पुराणभारतम् ಎಂಬ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ್ಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬರಲು ಕಾರಣ,ದ್ವೀಪಗಳ , ಪರ್ವತಗಳ , ನದಿಗಳ, ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವರ್ಣನೆ ,ಜನಾಂಗಗಳ ವರ್ಣನೆ ಮತ್ತು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮಗಳ ಮಹತ್ವ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು.

40. विक्रमादित्यस्य प्रभावेण राक्षसः कथं परिवर्तितः।

परेषामपि रक्ष जीवितम् ಎಂಬ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಧೈರ್ಯ ,ಪರೋಪಕಾರ ಬುದ್ಧಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತನಾದ ರಾಕ್ಷಸನು ಅವನನ್ನು ಹೊಗಳುವುದು, ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನು ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವುದು , ಅದರಿಂದ ಅವನು ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗುವುದು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು.

41. प्रव्राजकः।

निर्विमर्शाहिभीरवः ಎಂಬ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದಂತೆ ಗಂಗಾನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾಕಂದಿಕಾ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸನ್ಯಾಸಿಯ ವಿಚಾರ, ಅವನು ಒಂದುದಿನ ಭಿಕ್ಷೆಗೆಂದು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದು, ಅಲ್ಲಿ ಸುಂದರಿಯಾದ ಅವನ ಮಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಮೋಹಿಸುವುದು , ಅವಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ದುರಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಕೊನೆಗೆ ನಗೆಪಾಟಲಿಗೀಡಾಗುವುದು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯುವುದು.

42. अङ्गुलीयकप्रसङ्गः ।

शून्या मेऽङ्गुलिः ಎಂಬ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದಂತೆ ಶಕುಂತಲೆ ದುಷ್ಯಂತರ ಗಾಂಧರ್ವ ವಿವಾಹ,ದೂರ್ವಾಸರ ಶಾಪ , ದುಷ್ಯಂತನು ಶಕುಂತಲೆಯನ್ನು ಮರೆಯುವುದು, ಆಗ ಅವಳು ಅವನಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಹುಟ್ಟಿಸಲು ಅವನು ಕೊಟ್ಟ ಗುರುತಿನ ಉಂಗುರವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಹೊರಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದು ಕಳೆದುಹೋದ ವಿಚಾರ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು.

43. भामाशाहस्य राजभक्तिः ।

महाराणाप्रतापः ಎಂಬ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದಂತೆ ಮಹಾರಾಣಾಪ್ರತಾಪನು ಸೈನ್ಯಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವನ ಪೂರ್ವಜರ ಅಮಾತ್ಯನಾಗಿದ್ದ ಭಾಮಾಶಾಹನು ಬಂದು ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ವಿಷಯವನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು.

44. तपोधनं युवानं दृष्ट्वा महाश्वेता किम् अचिन्तयत्?

अनुरागोदयः ಎಂಬ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದಂತೆ ಮಹಾಶ್ವೇತೆಯು ಪುಂಡರೀಕನು ತನ್ನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದ್ದ ಪಾರಿಜಾತ ಹೂವಿನ ಗೊಂಚಲಿನ ಪರಿಮಳದಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತಳಾಗಿ ಅವನ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಅವನ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರು ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಅವನನ್ನು ನಾನಾ ವ್ಯಕ್ತಿ/ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಸುಂದರ ವರ್ಣನೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು.

45. शान्तिदर्शनात् तरुणस्य चिन्तासन्ततिः।

सा शान्तिः ಎಂಬ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದಂತೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಮೇಲೆ ತರುಣನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ" ಈ ಸುಂದರಿಯಾರು? ಯಾರ ಮಗಳಾಗಿರಬಹುದು? ಮದುವೆಯಾಗಿರಬಹುದೇ? ಮಕ್ಕಳಿರಬಹುದೇ? ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯುವುದು.

46. विद्यार्थिनां कृते कृष्णशास्त्रिणां सन्देशः ।

कृष्णशास्त्रीमहोदयः ಎಂಬ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದಂತೆ ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಗೆಳೆಯರೇ, ನಾವು ಸಾತ್ವಿಕರಲ್ಲ, ತಾಮಸಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರು. ಕ್ಷಮಾಶೀಲರೂ, ಶೂರರೂಅಲ್ಲ. ಹೇಡಿಗಳು. ರಾಜಕೀಯ, ಯುದ್ಧ ನಮಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಜೀವನವೆಂಬ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿಧೈರ್ಯ, ಸ್ಥೈರ್ಯ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಏಳಿ ಎದ್ದೇಳಿ. ಗುರಿ ಮುಟ್ಟುವವರೆಗೆ ನಿಲ್ಲದಿರಿ. ವೀರರಸಯುತವಾದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದಿ. ಹೃದಯಉತ್ಸಾಹಭರಿತವಾಗಿರಲಿ. ಹೃದಯದಲ್ಲಿಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ಸಂಚರಿಸಲಿ. ನಮ್ಮದೇಶ ನಮ್ಮಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿರಲಿ. ನೀವೆಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಯೇತಪಸ್ಸು. ಆಸಲ್ಯವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ. ನಿಮ್ಮದೇಶದಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಓದಿ. ಅದನ್ನುಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಮ್ಮದೇಶದಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿ. ಪ್ರೀತಿಯಿರಲಿ, ಒಗ್ಗಟ್ಟಿರಲಿ, ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂಮಂಗಳವಾಗಲಿ.

PART- D

X. यथानिर्देशं कुरुत । (चतुर्णामेव) 4X 3=12

47. सन्धिंविभजत /सन्धिं योजयत ।(त्रयाणामेव)

गण्यो+अस्मि(गण्यः+अस्मि),विषय+आमिषम्, देवास्ते , यदहम् , वयस्येव

48. विग्रहवाक्यं / समस्तपदं लिखत । (त्रयाणामेव)

पुराणेषु वर्णितं भारतम्, अन्यः देशः . तपः एव धनं यस्य सः , हस्तच्युतान् , अच्छोदसरः

49. लिङ्ग–विभक्ति–वचनानि लिखत । (द्वयोरेव)

प्रजानाम्–स्त्री षष्ठी बहु।कौतुकात्–नपुंसक पञ्चमी–एक। रोटिक्म्–स्त्री द्वितीया एक।
सलिलम्–नपुंसक–प्रथमा–एक।

50. लकार–पुरुष–वचनानि लिखत ।(द्वयोरेव)

वितरन्तु– लोट् प्रथम बहु। बभूव–लिट्–प्रथमएक । अब्रवीत्–लङ् प्रथम बहु।
त्यजति–लट् प्रथम एक

51. पदपरिचयंकुरुत । (त्रयाणाम्)

परिहृत्य– ल्यबन्ताव्ययम् ।
स्मरन्–वर्तमानकृदन्तः/शतृप्रत्ययः ।
अन्यथा– अव्ययम् ।
भवितुम्– तुमुन्नन्ताव्ययम्/तुमन्तव्ययम् ।
विदित्वा–त्वान्ताव्ययम्।

52. प्रयोगंपरिवर्तयत ।

अ) मया एतद् धनं स्वीकर्तुं न इष्यते। **अथवा** आ) अहं तां पश्यामि ।

53. अलङ्कारं सलक्षणं निर्दिशत ।

(ವಿ.ಸೂ:–ಅಲಂಕಾರದ ಹೆಸರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ 1 ಅಂಕ,ಲಕ್ಷಣಕ್ಕೆ 2 ಅಂಕ)

अ) अत्र उपमालङ्कारः । लक्षणम्– उपमा यत्र सादृश्यलक्ष्मीरुल्लसति द्वयोः/सादृश्यमुपमा भेदे।

अथवा

आ) अत्र उत्प्रेक्षालङ्कारः अस्ति । लक्षणम्– सम्भावना स्यादुत्प्रेक्षा ।

54. कन्नडभाषया आंग्लभाषयावाअनुवदत। 1 x 5 = 5

ಕ್ರೀಡೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯ. ಕ್ರೀಡೆಯಿಂದ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಉಲ್ಲಾಸವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.ಆರೋಗ್ಯವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.ಮನಸ್ಸು ಅರಳುತ್ತದೆ.ಜೀವನೋತ್ಸಾಹವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಏಕತಾಭಾವವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಗೆಳೆತನವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲವೇ, ಹಿರಿಯರು ಒಂದುಗಂಟೆಕಾಲ ಸಮಾನ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ವಯಸ್ಸಿನವರೊಡನೆ ಆಡಬೇಕೆಂದು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ.

55.संस्कृतभाषयाअनुवदत । 1 x 5 = 5

एकदा विश्वामित्रमहर्षिः दशरथमहाराजस्य आस्थानम् आगतवान्। यज्ञरक्षणार्थं बालकौ रामलक्ष्मणौ आत्मना सह प्रेषयतु इति प्रार्थितवान्। पुत्रवात्सल्येन दशरथः दुःखितः अभवत्। कुलपुरोहितः वसिष्ठः विश्वामित्रस्य प्रार्थनां पूरयतु इति दशरथम् उक्तवान्। लोककल्याणार्थं दशरथः रामलक्ष्मणौ प्रेषितवान्।

56.(अ) परिच्छेदं पठित्वाप्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतभाषयालिखत। 5 x 1 = 5

१.कृषकाः भारतवर्षस्य आधारस्तम्भाः इव सन्ति।
२.कृषकाः ग्रामेषु निवसन्ति।
३.आरामेषु कृषीवलाः नानाविधान् वृक्षान् रोहन्ति।
४.आरामं परितः कण्टकवृतिः वर्तते।
५.यत्राधिकं जलसौकर्यमस्ति तत्र आरामाः विद्यन्ते।

अथवा

(आ) वार्षिकोत्सवविषयमधिकृत्य मित्रं प्रति पत्रम्

क्षेमम् श्रीः शिवमोग्गा

दिनाङ्कः – 15–3–2023

प्रियमित्र नमस्ते।

अहं कुशली। भवानपि कुशली इति भावयामि। मम अध्ययनं सम्यक् प्रचलति। आगामि मासे प्रथमदिनाङ्के मम विद्यालये वार्षिकोत्सवः प्रचलति। तत्र कर्णभारम् इति संस्कृतनाटके अहं कर्णस्य पात्रं वहामि। तद्दिने भवान् अवश्यम् आगच्छतु।

भवदीयःसुतः
नागेन्द्रः
(हस्ताङ्कनम्)

पत्रसङ्केतः

सकाशात नागेन्द्रः १२ कक्ष्या, वासविविद्यालयः कुवेम्पुमार्गः, शिवमोग्गा सविधे, श्री वासुदेवः गृहसंख्या–28 4 उपमार्गः, दावणगेरे पिन्– 563734